

Programi Junior Achievement

DREJTUES PËR NJË DITË

Modul me zgjedhje

Për klasën 12

18 ORË MËSIMORE

Tiranë 2018

Hyrje

Programet e Junior Achievement (JA) për shkollën e mesme janë zhvilluar për të qenë pjesë e përmbajtjes së lëndëve shoqërore, ndonëse ato lidhen në mënyra të ndryshme edhe me aftësitë matematikore, me aftësitë për të lexuar, për të shkruar etj.

Nxënësit mësojnë konceptet bazë të biznesit dhe të ekonomisë , eksplorojnë interesat dhe mundësitë e karrierës dhe mësojnë parimet e rëndësishme të botës së financës.

Përmes veprimtarive të ndryshme praktike, nxënësit kuptojnë më mirë marrëdhëniet ndërmjet asaj që mësojnë në shkollë dhe pjesëmarrjes së tyre të suksesshme në një ekonomi globale.

Realizimi i përmbajtjes së lëndës, konkretizohet me shembuj, ilustrime dhe nëpërmjet ushtrimit praktik të nxënësve në rolin e tyre si prodhues, si shitës të produkteve, si taksapagues, si zotërues burimesh materiale, si votues; ata delegojnë kompetencat, si konsumatorë, si kursimtarë dhe si investitorë.

Nëpërmjet përdorimit të metodave didaktike në këtë lëndë, nxënësit aftësohen për të punuar në grup, për të ndërmarrë veprimtari nxitëse, fokusohen në situata konkrete, trajtojnë koncepte, fakte dhe situata ekonomike, bëjnë analiza dhe arrijnë në përfundime konkrete.

Objektiva të përgjithshëm për programet e JA

Në përfundim të programit të plotë të JA nga nxënësi pritet të jetë i aftë:

- Të zbatojë vendimmarrjet etike në rastet e dilemave dhe të vlerësojë proceset e vendimmarrjes.
- Të analizojë bindjet e tyre etike dhe të shqyrtojë vlerat dhe qëllimet, të planifikojë për të arritur qëllimet e tij.

- Të eksplorojë një model vendimmarrjeje etike dhe të vlerësojë procesin e tij të vendimmarrjes.
- Të shqyrtojë detyrat profesionale dhe konfliktet etike në sektorët e ndryshëm të biznesi dhe të zbatojë njohuritë në situata reale.
- Të zbatojë dy teoritë sunduese të përgjegjësisë shoqërore në etikën e biznesit.
- Të eksplorojë çështje komplekse etike që gjenden në biznesin global.
- Të diskutojë për rëndësinë e kodit të etikës dhe të hartojë vetë një kod etike për një shoqëri të simuluar.
- Të eksplorojë karakteristikat e heronjve, të modeleve të sjelljes etj si dhe rëndësinë e pasjes së tyre në jetën e secilit.
- Të përdorë mendimin kritik për të dalluar gabimet në argumentet logjike, për të vepruar në përputhje me atë që ata pranojnë si etike.
- Të shpjegojë udhëzimet praktike me të cilat do të ndeshet në botën e punës.
- Të identifikojë dhe të demonstrojë aftësi e shprehi të gatishmërisë për punë, të nevojshme për të kërkuar informacion, për të fituar e mbajtur një punë etj;
- Të zhvillojë strategji vetjake për arritje në fushën e të nxënimit gjatë gjithë jetës dhe në atë të shanseve për karrierë.

Qëllimet e përgjithshme të programit “Drejtues për një ditë”

Programi “Drejtues për një ditë” përmbush nevojat e një grupi të ndryshëm nxënësish të shkollave të mesme, duke siguruar angazhim, pasurim akademik dhe seanca mësimore praktike për edukimin në lidhje me gatishmërinë për punë dhe perspektivat e karrierës.

Qëllimi i tij është të aftësojë nxënësit:

- të identifikojnë dhe të tregojnë aftësitë e lidhura me gatishmërinë për punë, të cilat janë të nevojshme për të kërkuar, për të gjetur dhe për të mbajtur një punë.
- të zhvillojnë strategji të reja personale për të vazhduar me të nxënimit gjatë gjithë jetës dhe për të ndjekur mundësitë për karrierë.

Synimet e programit “Drejtues për një ditë”

Programi ”Drejtues për një ditë” synon:

Për nxënësit:

- Të rritë dëshirën e nxënësve për t’u bërë drejtues
- T’u ofrojë nxënësve ide për ditën e një drejtuesi
- T’u japë nxënësve mundësi të lidhin përvojën e tyre si drejtues me atë të kompanisë së tyre
- Të bëjë nxënësit të vetëdijshëm për kuptimin dhe rëndësinë e të qenit drejtues
- Të nxisë te nxënësit ndjenjën e përkatësisë së të qenit drejtues

Për drejtuesit

- Të rritë njohuritë për JA ndërmjet drejtuesve pjesëmarrës
- Të rritë vetëdijen për JA në sektorin publik dhe privat
- Të nxisë dëshirën për t’u angazhuar dhe për t’u përfshirë në punën e JA
- Të ofrojë një ditë pune të ndryshme dhe sfiduese për drejtuesit pjesëmarrës

Synimet për JA

- Të krijojë një netëork të personave kryesorë dhe vendimmarrësve në kompanitë në nivel kombëtar dhe lokal
- Të vendosin një bankë të dhënash për vullnetarët dhe partnerët e mundshëm
- Të rritë vetëdijen për JA në sytë e publikut përmes medias

Materialet e programit

1. Libri i nxënësit
2. Udhëzuesi për mësuesit

Vizita në vendin e punës

Programi “Drejtues për një ditë” i njeh nxënësit me vendin e punës dhe me mundësitë e vlefshme të karrierës së tyre. Megjithëse produkti i zhvilluar ose shërbimi i ofruar ndryshon nga njëri biznes në tjetrin, shumë shoqëri ofrojnë mundësi të ngjashme për karrierë. Për shembull,

agjencitë e marrëdhënieve me publikun, administrata publike, shoqëritë e telekomunikacionit, të gjitha kanë nevojë për kontabilistë, menaxherë projektsh dhe për hartues projektsh.

Përvoja nëpërmjet *programit “Drejtues për një ditë”* frymëzon nxënësit të jenë sipërmarrës në qasjen e tyre ndaj punës, duke i njohur ata me zgjidhje të reja dhe krijuese në vendin e punës. Nxënësit mësojnë aftësitë bazë, që do të kthehen në asete të vlefshme për çdo punëdhënës.

Përmes këtij programi

- Demonstrhet lidhja ndërmjet shkollës dhe karrierës.
- Motivohen nxënësit për të mësuar duke u lidhur më shumë me punën në klasë.
- Nxënësit njihen me kërkesat për profesionet dhe industritë dhe ndihmohen të përgatiten për t’iu bashkuar forcës së aftë për punë.
- Nxitet këshillimi dhe orientimi ndërmjet të rinjve dhe të rriturve.
- Frymëzohet ndarja e përgjegjësive ndërmjet të gjithë sektorëve për zhvillimin e suksesshëm, konkurrues dhe të përshtatshëm të forcës së aftë për punë.

Këshilla për mësuesin

Mësuesit që zgjedhin programin “Drejtues për një ditë” duhet:

- Të përforcojnë vazhdimisht rolin e punës së shkollës në lidhje me vendin e punës.
- Të demonstrojnë se sa të përdorshme janë çdo ditë në punë aftësitë e lidhura me gjuhën e huaj, matematikën, shkencat shoqërore, shkencat dhe gatishmëria për punë.
- T’u kujtojnë nxënësve vazhdimisht aftësitë që lidhen me gatishmërinë për punë, që identifikohen dhe synohen në program.
- T’u shpjegojnë nxënësve strukturën e formularëve që duhet të plotësojnë në kuadrin e këtij programi
- Të përqendrohen në rolin e të punuarit në ekip si në shkollë ashtu edhe në punë.
- Të tregojnë raste se si puna në ekip lidhet me suksesin.
- Të demonstrojnë se të mësuarit gjatë gjithë jetës është i rëndësishëm për të pasur sukses të vazhdueshëm në vendin e punës.

Drejtues për një ditë

Numri total i orëve i nevojshëm për e realizimin e programit: 18 orë

Orë mësimore në klasë: 3 orë

Veprimtari jashtë shkollës vizitë në vendin e punës etj.): 15 orë

Programi JA “Drejtues për një ditë” duhet të realizohet në një periudhë kohore të barabartë me 18 orë mësimore.

Numri i veprimtarive/seancave mësimore që zhvillohet në klasë është 3. Më poshtë janë përcaktuar edhe rezultatet e pritshme të të mësuarit për çdo seancë, që janë njëkohësisht edhe rezultatet e të mësuarit të vetë programit të JA “Drejtues për një ditë”./

Shkollat duhet të krijojnë mundësitë për zhvillimin e këtij programi sipas detyrave të përcaktuara në tabelën që përmban veprimtaritë dhe objektivat kryesore të çdo faze të realizimit të programit.

Rezultatet e pritshme mësimore sipas seancave/veprimtarive

Seanca I

Zgjedhje e përsosur

Përshkrim i seancës

Duke punuar në grup, nxënësit mund të kryejnë intervista të sajuar. Ata njihen me 16 aftësitë për të pasur sukses dhe me përvojën e pjesëmarrjes në programin “Drejtues për një ditë”.

Koha e nevojshme: 45 minuta

Seanca I	Rezultatet e pritshme të të mësuarit
Konceptet kryesore <ul style="list-style-type: none">• Interesat• Intervistë• Jetëshkrim• Aftësi	<p>Në fund të kësaj njësie mësimore nxënësi do të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">• Të analizojë aftësitë për sukses në këndvështrimin e tij vetjak.• Të identifikojë dhe të vlerësojnë aftësitë e bazuara në përvojën personale.• Të lidhë aftësitë për sukses me vendin e punës.• Të identifikojë aftësitë personale të cilat duhet t'i zhvillojë më tej.• Të demonstrojë aftësi të frytshme për intervistimin.

Seanca II

Po tani?

Përshkrim i seancës

Nxënësit përgatisin individualisht një jetëshkrim dhe plotësojnë shkresat e nevojshme për vizitën e ardhshme **në vendin e punës**, në kuadër të programit “Drejtues për një ditë”.

Koha e nevojshme: 45 minuta

Seanca II	Rezultatet e pritshme të të mësuarit
<p>Konceptet kryesore</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kategoritë e karrierave • Jetëshkrim • Aftësi të lidhura me gatishmërinë për punë 	<p>Në fund të kësaj njësie mësimore nxënësi do të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Të identifikojë aftësitë e tij vetjake • Të vlerësojë aftësitë e lidhura me gatishmërinë për punë si aftësi të përgjithshme për çdo vend pune. • Të dallojë aftësitë e tyre më të mira për t'i përfshirë në jetëshkrim. • Të përgatisë një jetëshkrim personal për të dëshmuar për aftësitë e tij më të mira vetjake. • Të vlerësojë jetëshkrimin e tij dhe të një tjetri për të dalluar aftësitë e përfshira në të. • Të kryejë një intervistë duke përdorur pyetje të gatshme ose të përgatitura nga ai vetë. • Të prezantojë veten dhe aftësitë e tij nëpërmjet formave të ndryshme të komunikimit.(t'u përgjigjet pyetjeve të kryera gjatë një interviste etj.) • Të vëzhgojë dhe të identifikojë elementët kryesorë që lidhen me një vend pune si: veshja, pritshmëritë për vendin e punës, përshendetjet dhe prezantimet. • Të plotësojë fletën e punës që informon për; <ul style="list-style-type: none"> - misionin e veprimtarisë ekonomike të një biznesi - aftësitë e lidhura me atë vend pune - veprimarinë e kryer gjatë vizitës në kudin e programit “Drejtues për një ditë”

Seanca III

Reflektim

Përshkrim i seancës

Nxënësit përdorin aftësinë *reflekto* dhe *vlerëso* të lidhur me gatishmërinë për punësim, për të përgatitur një plan personal veprimi.

Koha e nevojshme: 45 minuta

Seanca III	Rezultatet e pritshme të të mësuarit
<p>Konceptet kryesore</p> <ul style="list-style-type: none">• Reflektim• Vlerësim	<p>Në fund të kësaj njësie mësimore nxënësi do të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">• Të diskutojë për përvojën e marrë në vizitën e kryer në vendin e punës.• Të identifikojë aftësitë që lidhen me gatishmërinë për punë.• Të tregojë se si vendi i punës dëshmon për aftësitë që kërkohen për të qenë i gatshëm për atë vend pune.• Të vlerësojë progresin e tij personal.• Të përgatisë një letër falënderimi drejtuar biznesit.

Fazat e zbatimit të programit “Drejtues për një ditë”

“Drejtues për një ditë” është një program që zhvillohet hap pas hapi, në katër faza, ë cilat zhvillohen gjatë gjithë vitit

Fazat	Veprimtaritë/objektivat kryesorë të fazave
Faza e parë	<ul style="list-style-type: none">• Vendosja e datës së “Drejtuesit për një ditë”.• Hartimi i listës me kandidatët e mundshëm për drejtues për një ditë.• Modeli i ftesë për drejtuesit e mundshëm.• Përcaktimi i kriterëve për numrin e pjesëmarrësve (nxënës dhe drejtues).• Përzgjedhja e vendit dhe përshtatja e tij për ngjarjen finale.
Faza e dytë	<ul style="list-style-type: none">• Përzgjedhja e nxënësve Sipërmarrësit e Rinj të JA• Rekrutimi i drejtuesve
Faza e tretë	Objektivat e kësaj faze janë: <ul style="list-style-type: none">• Informimi i nxënësve• Informimi i drejtuesve• Mbledhja e informacioni nga SR të JA• Sigurimi i logjistikës<ul style="list-style-type: none">- Mbledhja e informacionit për nxënësit dhe drejtuesit- Ndarja e përgjegjësive- Ftesat- Planifikimi i veprimtarisë etj.• Informimi i medias
Faza e katërt	<ul style="list-style-type: none">• Përcaktimi i detyrave për realizimin e ngjarjes finale.<ul style="list-style-type: none">- Dokumentimi me foto (ekipi i fotografisë)- Dokumentimi me film (ekipi i filmit)- Ceremonia përmbyllëse/banquet- Vlerësimi.• Përcaktimi i hollësive të realizimit të tyre<ul style="list-style-type: none">- Dita e parë: seminari për nxënësit pjesëmarrës për t’u

dhënë atyre mundësi për të takuar njëri-tjetrin, për t'u informuar për veprimtarinë dhe për t'u përgatitur për të.

- Dita e dytë: nxënësit bëhen "Drejtues për një ditë". Ata do të jenë në kujdesin e një drejtuesi (drejtues marketingu, drejtues shitjeje etj.). Nxënësit drejtues duhet të zhvillojnë një ditë të zakonshme pune.